

Hjortespring naturplejeforening beretning til generalforsamlingen d. 6. marts 2023

Året i år har jo heldigvis været et normalt år – hvis vi ser på måden vi har drevet forening på vi har igen frit kunne mødes og været fri af Corona tiden.

Verden omkring os har stået i flammer med en forfærdelig krig i Ukraine, jordskælv i Tyrkiet og Syrien og en inflation vi næsten ikke kunne huske kunne ske, er selvfølgelig det bagtæppe, vi alle lever med

Smør- og Fedtmosen

Som nævnt på sidste generalforsamling er forudsætningen for at det lykkes at gøre vores kommune til en grønnere kommune er at projektet har både et folkeligt og foreningsmæssigt ophæng. Vi har som tidligere nævnt flere gange gjort opmærksom på vores interesse og ønske om at deltage i projektet, men må desværre konstatere at der ikke har været den store genklang for dette. Og jo, på vores normale kontaktniveau i kommunen er man opmærksom på vores interesse men længere oppe i systemet, er der tavshed.

Som nævnt også så oplevede flere organisationer har den samme træghed, og vi gik derfor sammen med Danmarks Naturfredningsforening Herlev om en invitation til Herlev Kommune, som en del af Herlev festuge om et debatmøde om en Grøn Kommune.

Det blev afviklet med en god debat og en pæn om end mindre flok tilhørere.

Sidst nævnte vi også spørgsmålet om træ/skov rejsning i Smør- og Fedtmosen og vi kan heldigvis nu konstatere at man har erkendt at en så voldsom træplantning, ikke er mulig i forhold til fredningen.

Ikke at der ikke er plads til flere træer i mosen, tværtimod så er der masser af steder der trænger til lukning af huller og også mulighed for at udvide læbælter.

Vi har også noteret os at dette vil ske i samarbejde med brugerne af mosen.

I forhold til øget biodiversitet så sker der også et paradigmeskifte i forhold til f.eks. væltede træer.

Når et træ dør, så flytter svampe, orme, larver, biller, bænkebidere og andre smådyr ind i det døde træ. Smådyrene lever af at nedbryde træet og deres arbejde skaber en masse gange og huller i træet.

Det nyder andre dyr godt af. For eksempel kan vilde bier og andre insekter bruge gangene og hullerne, som bolig, hvor de kan lægge deres æg.

Alle de små dyr i det døde træ er samtidig føde for det næste led i fødekæden. Det vil sige, at dødt træ også vil tiltrække spætter, flagermus,

pindsvin og andre dyr, som er på jagt efter mad såsom orme og larver. Og, der kan også vokse mange forskellige arter af svampe og mos, på det døde træ. Hvis der opstår huller i det døde træ, kan fuglene bygge reder i.

Det har krævet lidt overtalelse at man ikke bare fliser de tynde grene og at de større stammer endte i en brændeovn. Men vi synes vi er godt på vej.

Er der ikke et træ, så bare en kvasbunke. Det er også gode levesteder for smådyr og svampe, og større dyr, som fugle og pindsvin kan finde føde, ly og overvintre der.

Vi kan jo se hvilket liv de bunker at optrukket tjørn har givet

Af øvrigt i forhold til mosen. Ja så følger vi selvfølgelig sagen om Lille Holme. Denne sag står i øjeblikket stille idet alle de afgørelser Fredningsnævnet har truffet er af ejeren blevet anket Fødevarer- og Miljøklagenævnet. Her er der en endog meget lang sagsbehandlingstid og vi ved for nærværende, ikke hvornår der træffes en afgørelse.

Sidst nævnte vi planerne om flere folde i mosen og som det ser ud i øjeblikket er der planer om en ny stor fold langs åen nordvest for træbanken. En fold som kommer til at ligge i både Herlev- og Gladsaxe kommune

Endelig vil vi selvfølgelig endnu engang sige tak til Kirsten Høj og Bolette Halfdan-Nielsen fra Herlev Kommune for et rigtig godt samarbejde

Men til vores kerne opgave pleje af naturen ved afgræsning med får/lam og kreaturer.

Får og lam

I år har får og lam gået i Vest- og Nordfolden. Nordfolden er vel den dårligste af vore folde set i forhold til næring til dyrene – hvilket vi da også kunne se på slagtevægten på lammene

Vi har fastholdt vores praksis med at får og lam max går 4 uger i samme fold – igen for at begrænse parasittrykket. Det har betyder at vi har rykket rundt mellem foldene og har selvfølgelig betydet flytninger og en logistik, der skulle gå op så vi fik flyttet kreaturer og får i den rigtige rækkefølge. Men vi synes faktisk det er gået fantastisk nemt og smertefrit.

Igen i år har vores lammepatrolje gjort et meget fint stykke arbejde. Vi er desværre ikke sluppet uden uheld i år. Vi mistede et lam.

Vi har fastholdt et lavt forbrug af ormemediel. Hvilket vi synes viser at rotationen mellem foldene er et virkningsfuldt middel

Kreaturer

Overordnet set er det gået fint, gode rolige og omgængelige dyr. Selv om der jo også blandt dyr er forskellige personligheder og temperamenter. Nogen vil snakke og nogen spille op. Men alt i alt så er alt gledet stille og roligt.

Kød kvalitet

Igen i år har vi set flere eksempler på PFOS-forureninger og vi har nok alle, med bekymring set historierne.

Men for at være på den sikre side besluttede vi igen i år at få lavet en test. Vi valgte at få testet en prøve fra et af de dyr der havde gået i Holmegårdsfolden og Fugletårnsfolden

Vi sendte en prøve fra et af vore dyr til testning hos Eurofins/Steins laboratorium - hvorfra vi fik en lang række testresultater. Disse resultater har vi forelagt Fødevarestyrelsen.

Prøven viste en meget svag rest PFOS på 0,037 mikrogram/kg
Vi har efterfølgende forelagt testresultatet for Fødevarestyrelsen og har fået følgende svar:

"Den 1. januar 2023 trådte der EU-grænseværdier i kraft for fluorstoffer (PFAS), herunder PFOS, i kød, fisk og æg. Grænseværdien for PFOS i kød fra kvæg er på 0,3 mikrogram/kg.

På den baggrund vurderer Fødevarestyrelsen, at der ikke er grund til bekymring ved det målte indhold af PFOS i kød fra jeres dyr."

Vi er derfor af den opfattelse at vi heller ikke denne gang behøver at være bekymrede for at spise kød fra vores kreaturer

Det har selvfølgelig kostet at få udført testen, men vi mener at sikkerhed og sundhed for vore medlemmer, sagtens kan forsvare denne udgift.

Kødpriser

Som I jo nok alle har bemærket er prisen på vores kødandele steget en hel del. Vores priser er jo som alle andre priser, påvirket af de stærkt stigende energipriser og inflationen.

Vi har selvfølgelig gjort, hvad vi kan for at holde priserne nede både ved forhandling med vores leverandør men også ved at acceptere at vi i år kommer ud med et underskud.

Hegn og folde

I år har vi været forskånet for problemer med hegnet Vandforsyningen har fungeret omend der som sædvanligt var et par kreaturer der mente at vandbaljerne skulle væltes.

Vi er arbejder med at få et læskur i Klausdalfolden. Det er en meget langstrakt affære. Først skulle der søges om tilladelse til at opføre et læskur – det ligger jo i fredet område. Dels skulle der søges dispensation for nærhed til søbeskyttelseslinien i forhold til Lille- og Storetårnsø og endelig skulle der søges gravetilladelse idet vi med den placering vi ønsker, kommer tæt på en Hofor vandledning.

Det er vi nu i hus med.

Så er vi i gang med at indhente tilbud på nedramning af pæle og opførelse af skur og endelig søges midler i fonde.

Vagt og pleje

Igen i år er der kun ros til både drift- og græsvagt. Det er rart og betryggende når vi ved, at alle er sig, sit ansvar bevist.

Hjortespringegen

Hjortespringegen trives under kyndig pleje af Egemor Karin og står nu flot og fint i holmegårdsfolden.

Desværre har Egemor Karin meddelt os at hun af helbredsmæssige årsager må stoppe.

Vi siger Karin tusind tak for en fin og omhyggelig indsats.

Tjansen som ny Egemor vil vi så udbyde og håber at der er en som vil tage over

Hjemmeside

Nogle af jer har måske bemærket at vores hjemmeside har været lukket her i vinter. Den har været ned efter vores udbyder opgraderede deres platform.

Vi var bekymrede for om den ikke kunne reddes men heldigvis ser det ud til at Kristian og co. har fået den vakt til live igen. I alt fald kan man nu igen tilgå siden. Der mangler dog stadig at få nogle af de mere specielle redskaber såsom vagtplanlægning, mail mm, op at køre.

Vedtægter

Vi vil i den kommende periode i bestyrelsen se på vedtægterne i forhold til medlemskategorier. Vi opererer jo kontingentmæssig med husstande – men har ikke vedtægtsmæssig taget stilling til afstemninger på generalforsamling. Ligeledes mangler vi en bedre definition af aktive og passive medlemmer. Det forventer vi at komme med et forslag om til næste generalforsamling.

Øvrige aktiviteter

Vi har i slutningen året påbegyndt et samarbejde med andre foreninger i vores nærhed – både deciderede kogræsserforeninger og naturplejeforeninger som vores forening. Her udveksler vi erfaringer og ideer og jeg håber dette samarbejde kan blive til glæde og gavn for os alle. Foreløbig er der afholdt et møde og vi står som vært for det næste møde her i det sene forår

Medlemmer

Stabilt antal Vi vil gerne være flere. Både fordi vi gerne vil have flere til at involvere sig i naturpleje og for at få forståelse for, hvad vi gør. Vi vil selvfølgelig også gerne have flere aftagere, så vi fortsat kan have det antal dyr, der skal til for at naturpleje i den udstrækning vore folde kræver.

Bestyrelsen

Vi har i perioden holdt 7 bestyrelsesmøder – nogle ved egen – nogle på Kildegården. Tak til bestyrelsen for et godt samarbejde. Tak til vagter for et godt og samvittighedsfuldt arbejde.

En særlig tak til Lone Fosdal som nu desværre har valgt at træde ud af bestyrelsen.

Lone har været et anker for os, dels som referent, webmarster, som læremester for nye vagter og som den løftede pegefinger, når dagbogen er blevet glemt.

Tusind tak for indsatsen Lone. Heldigvis slipper du os ikke helt idet du som suppleant, har lovet at tage dig af forskellige specialopgaver